

Opis systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym Rzemiosła w Radomiu

1. Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Regulaminie Kontroli Wewnętrznej Banku Spółdzielczego Rzemiosła w Radomiu określono cele systemu kontroli wewnętrznej zgodnie z art. 9c ust. 1 prawa bankowego tj.:

- skuteczności i efektywności działania banku;
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku;
- zgodności działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

2. Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu

Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz zapewnienie niezależności oraz odpowiednie środki finansowe na realizację zadań Stanowiska do spraw zgodności oraz Stanowiska Audytu Wewnętrznego.

Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy ze Stanowiskiem ds. zgodności, Stanowiskiem AW, a także dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.

W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:

- 1) odpowiada za efektywne zarządzanie w banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
- 2) odpowiada za opracowanie polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej raportów w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności;
- 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności, Zarząd podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.

Zarząd banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia w/w zadań.

Do obowiązków **Rady Nadzorczej** należy nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej.

W ramach nadzoru nad działalnością banku Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Stanowiska ds. zgodności, Stanowiska AW oraz Zarządu Banku.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, Stanowiska ds. zgodności oraz Stanowiska AW.

W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, Rada Nadzorcza:

- 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- 2) zatwierdza politykę zgodności banku;
- 3) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

Do zadań **Komitetu Audytu** w zakresie obejmującym system kontroli wewnętrznej należy:

- 1) monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem.
- 2) dokonywanie corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,

3) Zapoznawanie się ze zidentyfikowanymi krytycznymi i znaczącymi nieprawidłowościami wykrytymi w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

3. Przyjęty schemat organizacyjny trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej Banku

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach.

Na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka, a także mechanizmów kontrolnych, a także dokonywanie w ramach obowiązków służbowych pracowników poziomego monitorowania (w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację lub testowanie.

Na drugi poziom składa się:

- zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych (Stanowisko Zarządzania Ryzykiem, Zespół Produktów Bankowych)
- działalność stanowiska do spraw zgodności,

Pracownicy komórek banku na drugim poziomie w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne, lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez monitorowanie pionowe (weryfikacja lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom drugi) i monitorowanie poziome (weryfikacja pozioma lub testowanie na drugim poziomie).

Na trzeci poziom składa się działalność Stanowiska AW.

4. Funkcja kontroli

Na **Funkcję kontroli** o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt. 1 ustawy Prawo bankowe składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Funkcja kontroli realizowana jest przez pracowników na każdym stanowisku pracy.

Wykrywane w ramach funkcji kontroli nieprawidłowości są raportowane oraz podejmowane są działania naprawcze i korygujące.

Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli m.in. przez rejestrowanie każdej transakcji, produktu czy usługi oraz stosuje matrycę funkcji kontroli. Matryca funkcji kontroli jest to opisowy dokument, za pomocą którego bank ustawowym celom systemu kontroli wewnętrznej przyporządkowuje procesy w działalności banku, które przez bank zostały uznane za istotne, oraz kluczowe mechanizmy kontrolne i niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

5. Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego

Stanowisko do spraw zgodności podległe bezpośrednio Prezesowi Zarządu realizuje zadania dotyczące identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.

Stanowisko audytu wewnętrznego podległe bezpośrednio Prezesowi Zarząd ma za zadanie niezależne i obiektywne badanie i ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

Niezależność w/w Stanowisk zapewniona jest poprzez:

- zatwierdzanie regulaminu funkcjonowania tych stanowisk przez Zarząd i Radę Nadzorczą,
- pracownicy tych stanowisk mają zapewniony bezpośredni kontakt z Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej oraz uczestniczą w posiedzeniach Zarządu Banku, Rady nadzorczej i komitetu audytu, w przypadku gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnianiem zgodności, audytem wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem,
- powołanie osób na w/w Stanowiska odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej,
- odwołanie w/w osób odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu tych osób przez Radę Nadzorczą,
- w banku funkcjonuje szczegółowy tryb kontroli wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w komórce audytu wewnętrznego oraz komórce do spraw zgodności, zapewniający niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz

umożliwiający zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniu i umiejętnościach.

- pracownik Stanowiska audytu wewnętrznego nie może wykonywać innych obowiązków niż wynikające z pełnionej funkcji.

6. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez Radę Nadzorczą

Rada Nadzorcza raz w roku w oparciu o informacje uzyskane od Zarządu banku, Stanowiska do spraw zgodności oraz Stanowiska Audytu Wewnętrznego, oraz komitetu audytu dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej. W banku określono Kryteria do oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Sporządził:

Dariusz Wachowicz

Stanowisko Audytu Wewnętrznego